

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

§. 1. Communia de præscriptione summatim afferuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

4. Adhuc inquires, quomodo acquiratur dominium
hujusmodi Titulus, & legitima possessio: Respondet
multis modis, variisque juxta rerum exigentias
Pars I.

non solum tres, ut contra illum præscribatur, quia anni
qui deerant in præsentia, duplicari in absentia debent;
Quare cum in casu posito desint tres anni præsentia, re-
quirentur in absentia sex.

C c

5. Dixi

5. Dixi (aduersus priuatos (si quidem, vt easdem res immobiles aduersus Romanam Ecclesiam præscribas, annos centum effluxisse necesse est *c. si diligenti, cap. cum vobis, cap. ad audientiam, de Præscriptionibus.*

6. Idem aduersus Ciuitates, idem aduersus Principem, in bonis Coronæ, qualia sunt Oppida, Regna, & similia, facit l. ut inter Dininam, de Præscript. c. de Sacrosanctis Eccles. iuncto Molin. loco citato, d. 74. §. Quarta conclusio: nam in cæteris bonis perinde se habet Princeps, atque priuatus quilibet, ibidem. Contra alias Ecclesias, Monasteria, loca pia sufficit quadraginta annorum intervallum c. illud, cap. quia, de præscr. nisi ex Privilegio concessum sit, annos esse sexaginta computandos, in comp. Privil. Soc. Iesu, v. Præscriptio, & alibi.

7. Denique adverte primò, contra Pupillum quandis est in ætate pupillari, nunquam aliquid siue mobile, siue immobile præscribitur, sicut in rem, c. de præscript. 30. annorum, cõtra minores verò, id est non attingentes quin, tum annum expleum semper requiri annos triginta l. vltima, c. in quibus causis, in integrum restitutio necessaria non est. Secundo, ob libertatis fauorem, nollo eam tempore præscribi, l. fin. cap. de longi temp. præscription. que pro libertate. Tertio, contra vacantem Ecclesiam, cum legitimus tunc desit defensor, præscriptionem non concurrere, unde illud viduatæ sedis tempus, erit de præscriptionis spatio subducendum, cap. de quarta, de præscriptione & Glossa ibidem.

Tempus pro legibus, &c.

8. Aduersus legem, vel legitimam consuetudinem requiritur præscriptio decem annorum, ita ut si, per decem annos, illæ per defectum non seruata fuerint, in posterum non obligent. Lege Castro Pal. tom. 1. tractat. 3. disp. 3. par. 2. §. 2. Ratio est, quia leges, cum sint perpetuæ, æquiparantur bonis stabilibus. Modò notes quatuor, ex de Lugo tom. 1. de iust. d. 7. sect. 6. num. 49.

9. Primò, id intelligi tum de legibus Civilibus, tum Ecclesiasticis, quia cum lex sit lata in bonum subditorum, & non in bonum personæ particularis Principis, vel Pontificis, ea se habet, ut bonum peculiare, ad quod præscribendum satis est decennium.

10. Secundo, Nunquam necessarium esse decursum annorum viginti, vt pro rebus temporalibus requiritur in absentes, quia & lex, & subditi semper sunt præsentēs.

11. Tertio, siue prædictæ leges non fuerint obseruatæ bona fide, siue mala, eas semper præscribi per dictum tempus. Ita Castro Palau, & Suarez, contra Lessium apud de Lugo ibidem, numero 96. Ratio est, quia secus vix unquam lex præscriberetur: nam cum mala fide nunquam currit præscriptio, & ex alia parte, æquissime leges mala fide non observantur. Accedit, quod cum lex præscriptionis sit lata propter bonum subditorum, merito ipso usu communiter receptum est, ut præscriptio quidem rerum temporalium non currat ex mala fide, quia sic subditi priuarentur re sua & maiestati alterius: præscriptio autem legis currat etiam cum mala, quia si per longum tempus non fuit lex obseruata, præsumendus est benignus legislator nolle laqueos injicere subditis, & eos cogere ad illam observandam.

12. Quarto, Nos hic non loqui de lege nunquam obseruata, hæc enim ipso initio non obligat, quia nondum est acceptata, quam acceptationem esse necessariam ad quancunque legem Civilem docetur communiter, & probabiliter multi docent ad Ecclesiasticam. Rursus nec loqui de lege, quæ non observatur cum tacita, vel expressa voluntate Principis. Ut, cum ipse scit, & urgere observationem non curat; tunc enim lex non obligat ex Castro Palao tom. 1. tract. 3. disp. 1. p. 13. numero 10. quia Princeps tacite censetur eam revo-

care: id quod intra paucos annos fit, immò vlt dies, quando scilicet prudenter præsumitur tacitus consensus Regis, vel eorum, ad quos pertinet verbi gratia, Prioris, Supremorum Officialium loquitur igitur de vera præscriptione, quæ est sine sensu eius legislatoris, contra quem currit.

13. De præscriptione, quoad Beneficia triplex spatio posita, quoad fuparronatus, quoad ecclesiasticos, quoad seculares, vide fin. de iust. d. 70. de Lugo tom. 1. de iust. disp. 7. sect. 6. Dicitur ibid. num. 97. disputat item de tempore, quo præscribuntur delicta ad effectum, ut delinquens non potius amplius accusari, siue quoad actionem Civilem, siue damnum passus recuperet suum, siue quoad penam tutam à lege, ad quam quis damnari debeat, quæ cum satis sit inuoluisse. Atque hæc, quæ sunt omnibus via, compendio dixisse sufficiat.

§. II. Selecta de Præscriptione.

An Iure præscriptio in foro Conscientiæ qui gaudet in Regno Sicilia.

1. Titius Panormi pingue latifundium possedit decem annos cum titulo, & bona fide, nunc ne ulla hæsitacione, pro certo noscit eiusmodi præscriptio ad Caium conuicem pertinere. Queritur. An Titius prædictum restituere ex se debeat Caio, quandoquidem hoc ius prædictum illud, neque in iudicio nec extra iudicium reperit.

2. Si eiusmodi Quæstio verteretur in locis, seruatur jus commune, quoad præscriptionem, non esset exploratum Titio nullam esse restituendi obligationem imponendam, quia ut modò §. 1. num. 4. diximus, inter præsentēs ad præscribenda stabilia, sufficit, etiam in conscientia, possessio bonæ fidei decem annorum. Verum, quia in Regno Sicilia jus hoc præscriptio non admittitur in Regia Curia, quare si prædictus Titius in iudicium vocaretur ad Caio, cogere per præscriptum reddere prædictum, idem molestia est difficultas etiam in foro, interno cogendus sit, in præsentibus Titius ex se Caio prædictum restituere.

3. Vobis cum doctissimis huius Urbis Theologis jurisperitis hanc difficultatem communicare, & interconsulti quidem assenti à iudiciis præscriptionem expellere, Condemnabant Titium: Theologi verò, solliciti videntur, & tandem me nonnulli exortant, ut Quæstionem hanc, à nemine adhuc exculam, ego agerem; nam jurisperiti Regni nostri, qui passim vana Decisiones de Præscriptione Typis euulgarunt, soliloquentur in foro iudiciali, quod ad ipsos pertinet, nostrates Theologi, quibus id decernere incumbit, nondum ad eam quæstionem decidendam, animo adiecerunt.

4. Duplex hac in re sententia esse potest: Prima obgens Titium, & similes ad restitutionem. Ratio potissima hæc esse posset: Ideo, sem suam in conscientia facit sine onere restitutionis is, qui legitime præscripsit, quia iusta lex præscriptionis ei tale jus tribuit, ut supra §. 1. num. 1. vidimus. At in hoc Regno lex præscriptionis est legitime abrogata, ergo, &c.

5. Minor, in qua vis est argumenti, probati potest. Primò, quia Martinus Rex, qui in Sicilia regnavit ex proemio præfixo ad Constitutiones Martini, anno 1386. usque ad annum 1410. abrogauit. c. 57. de præscript. legem Præscriptionis. Quapropter sicut in iure communi legitima est, etiam in foro conscientie præscriptionis lex, quia eam legitime Imperator tollit in iure municipali huius Regni: ideo legitima ea non minus erit, etiam in conscientia, quia legitime à suo Rege fuit abrogata.

6. Secundo, quia in Pragmaticis huius Regni